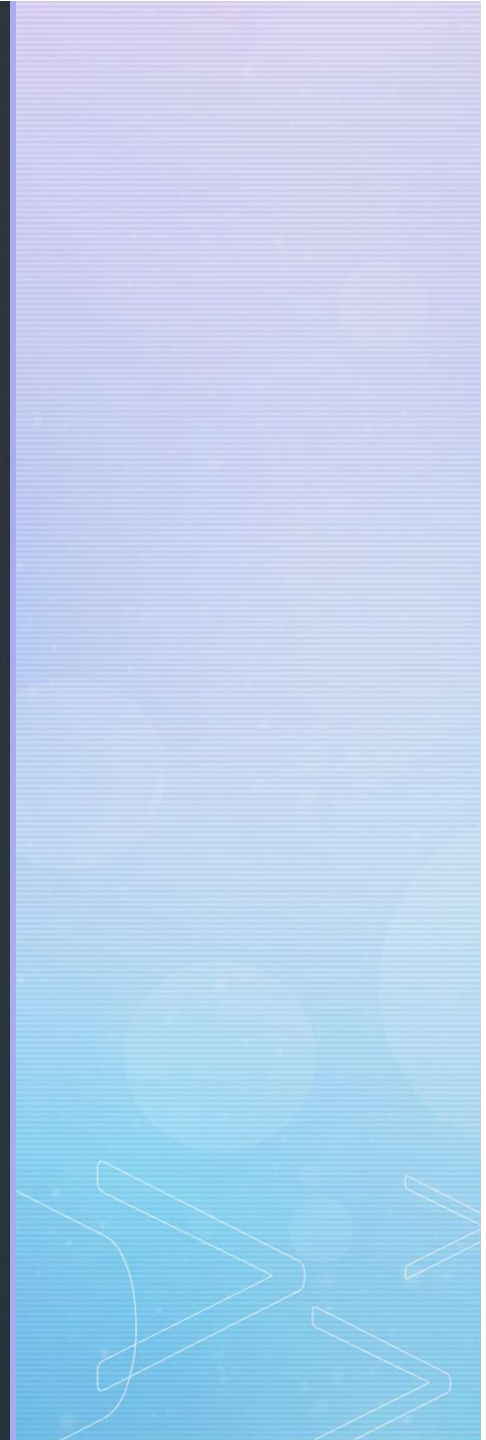

Πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2030 (8^ο)

Περιεχόμενο

- Καθορίζει τους στόχους προτεραιότητας και προσδιορίζει τους πρόσφορους όρους που απαιτούνται για την επίτευξη των εν λόγω στόχων προτεραιότητας.
- Ορίζει πλαίσιο παρακολούθησης για τη μέτρηση της προόδου της Ένωσης και των κρατών μελών στην πορεία για την επίτευξη των στόχων προτεραιότητας και
- ένα μηχανισμό διακυβέρνησης για τη διασφάλιση της επίτευξης των εν λόγω στόχων προτεραιότητας.

Τι είναι

- Αποσκοπεί στην επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης προς μια κλιματικά ουδέτερη, βιώσιμη, μη τοξική, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, ανθεκτική και ανταγωνιστική κυκλική οικονομία που βασίζεται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με δίκαιο, ισότιμο και χωρίς αποκλεισμούς τρόπο, καθώς και στην προστασία, την αποκατάσταση και τη βελτίωση της κατάστασης του περιβάλλοντος, μεταξύ άλλων με την ανάσχεση και την αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας.
- Στηρίζει και ενισχύει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση πολιτικής και εφαρμογής, με βάση την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.
- Αποτελεί τη βάση για την επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων που ορίζονται στο θεματολόγιο των Ηνωμένων Εθνών για το 2030 και των συναφών ΣΒΑ, όπως επίσης των στόχων που επιδιώκονται με πολυμερείς περιβαλλοντικές και κλιματικές συμφωνίες.

Τι είναι

- Το πλαίσιο παρακολούθησης συμβάλλει στις προσπάθειες της Ένωσης για τη μέτρηση της προόδου προς την επίτευξη βιωσιμότητας, ευημερίας και ανθεκτικότητας.
- Βασίζεται στην αρχή της προφύλαξης,
  - στις αρχές της προληπτικής δράσης και
  - της αποκατάστασης από τη ρύπανση στην πηγή, και
  - στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Μακροπρόθεσμος στόχος

- Το αργότερο έως το 2050 οι άνθρωποι να ευημερούν εντός των ορίων του πλανήτη,
- σε μια οικονομία ευμάρειας όπου τίποτα δεν σπαταλάται,
- η ανάπτυξη είναι αναγεννητική,
- έχει επιτευχθεί κλιματική ουδετερότητα εντός της Ένωσης και
- οι ανισότητες έχουν μειωθεί σημαντικά.

Ένα υγιές περιβάλλον στηρίζει την ευημερία όλων των ανθρώπων και είναι ένα περιβάλλον στο οποίο η βιοποικιλότητα διατηρείται, τα οικοσυστήματα ευημερούν και η φύση προστατεύεται και αποκαθίσταται, με αποτέλεσμα την αύξηση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή, τις καιρικές και κλιματικές καταστροφές και άλλους περιβαλλοντικούς κινδύνους.

Η Ένωση καθορίζει τον ρυθμό για τη διασφάλιση της ευημερίας της σημερινής και των μελλοντικών γενεών παγκοσμίως με βάση την αμοιβαία ευθύνη μεταξύ γενεών.

Στόχοι προτεραιότητας 1

α) ταχεία και προβλέψιμη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και, ταυτόχρονα, ενίσχυση των απορροφήσεων από φυσικές καταβόθρες στην Ένωση για την επίτευξη του στόχου μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030, σύμφωνα με τους στόχους της Ένωσης για το κλίμα και το περιβάλλον, διασφαλίζοντας παράλληλα μια δίκαιη μετάβαση που δεν αφήνει κανέναν στο περιθώριο·

β) συνεχή πρόοδο στην ενίσχυση και την ενσωμάτωση της ικανότητας προσαρμογής, μεταξύ άλλων στη βάση της προσέγγισης των οικοσυστημάτων, της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας και της προσαρμογής και της μείωσης της ευπάθειας του περιβάλλοντος, της κοινωνίας και όλων των τομέων της οικονομίας στην αλλαγή του κλίματος, με παράλληλη βελτίωση της πρόληψης και της ετοιμότητας στις φυσικές καταστροφές·

γ) πορεία προς μια οικονομία ευημερίας που επιστρέφει στον πλανήτη περισσότερο από όσα του αφαιρεί, και επιτάχυνση της μετάβασης σε μια μη τοξική κυκλική οικονομία, όπου η ανάπτυξη είναι αναγεννητική, οι πόροι χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά και με βιώσιμο τρόπο και εφαρμόζεται η ιεράρχηση των αποβλήτων·

Στόχοι προτεραιότητας 2

δ) επιδίωξη μηδενικής ρύπανσης, μεταξύ άλλων και σε σχέση με επιβλαβείς χημικές ουσίες, προκειμένου να επιτευχθεί ένα περιβάλλον απαλλαγμένο από τοξικές ουσίες, μεταξύ άλλων για τον αέρα, τα ύδατα και το έδαφος, καθώς και σε σχέση με τη φωτορύπανση και την ηχορύπανση, και προστασία της υγείας και της ευημερίας των ανθρώπων, των ζώων και των οικοσυστημάτων από κινδύνους που σχετίζονται με το περιβάλλον και αρνητικές επιπτώσεις·

ε) προστασία, διατήρηση και αποκατάσταση της θαλάσσιας και χερσαίας βιοποικιλότητας και της βιοποικιλότητας στα εσωτερικά ύδατα εντός και εκτός των προστατευόμενων περιοχών, μεταξύ άλλων με την ανάσχεση και αναστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας και τη βελτίωση της κατάστασης των οικοσυστημάτων και των λειτουργιών τους και των υπηρεσιών που παρέχουν, και με τη βελτίωση της κατάστασης του περιβάλλοντος, ιδίως του αέρα, των υδάτων και του εδάφους, καθώς επίσης και με την καταπολέμηση της απερήμωσης και της υποβάθμισης του εδάφους·

Στόχοι
προτεραιότητας
3

στ) προώθηση των περιβαλλοντικών πτυχών της βιωσιμότητας και σημαντική μείωση των βασικών περιβαλλοντικών και κλιματικών πιέσεων που σχετίζονται με την παραγωγή και την κατανάλωση της Ένωσης, ιδίως στους τομείς της ενέργειας, της βιομηχανίας, των κτιρίων και των υποδομών, της κινητικότητας, του τουρισμού, του διεθνούς εμπορίου και του συστήματος τροφίμων.

▶ Με ποιούς τρόπους θα επιτευχθούν
οι στόχοι;

Διασφάλιση της αποτελεσματικής, ταχείας και πλήρους εφαρμογής της νομοθεσίας και των στρατηγικών της Ένωσης για το περιβάλλον και το κλίμα και επιδίωξη αριστείας στις περιβαλλοντικές επιδόσεις σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μεταξύ άλλων με την παροχή επαρκούς διοικητικής ικανότητας και ικανότητας διασφάλισης της συμμόρφωσης·

Απόδοση προτεραιότητας στην επιβολή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης όταν παρατηρείται ελλιπής εφαρμογή της, μεταξύ άλλων μέσω διαδικασιών επί παραβάσει, καθώς και εξασφάλιση ότι διατίθενται επαρκείς οικονομικοί και ανθρωπίνι πόροι για τον σκοπό αυτό και οι πληροφορίες σχετικά με τις εν λόγω διαδικασίες είναι πλήρεις και εύκολα προσβάσιμες, με παράλληλο σεβασμό του δικαίου της Ένωσης·

Βελτίωση της καθοδήγησης και των συστάσεων, μεταξύ άλλων σχετικά με αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και αναλογικές κυρώσεις για τη μείωση των κινδύνων μη συμμόρφωσης με το περιβαλλοντικό δίκαιο, καθώς και ενίσχυση της δράσης στον τομέα της περιβαλλοντικής ευθύνης και της αντιμετώπισης της μη συμμόρφωσης, όπως επίσης ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας στον τομέα του περιβαλλοντικού εγκλήματος

Ενίσχυση της ολοκληρωμένης προσέγγισης όσον αφορά τη χάραξη και την εφαρμογή πολιτικών

Ενσωμάτωση των στόχων προτεραιότητας και των ΣΒΑ, σε όλες τις σχετικές στρατηγικές, νομοθετικές και μη νομοθετικές πρωτοβουλίες, προγράμματα, επενδύσεις και έργα σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και στις σχετικές διεθνείς συμφωνίες που έχει συνάψει η Ένωση.

Συστηματικός έλεγχος και, κατά περίπτωση, αξιολόγηση των συνεργειών και των πιθανών συμβιβασμών μεταξύ περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών στόχων για όλες τις πρωτοβουλίες, ώστε να διασφαλίζεται ότι η ευημερία των ανθρώπων καλύπτεται με βιώσιμο τρόπο που δεν αφήνει κανέναν στο περιθώριο·

Υιοθέτηση της προσέγγισης «προτεραιότητα στη βιωσιμότητα», μεταξύ άλλων με την ενσωμάτωση, κατά περίπτωση, των ΣΒΑ στις κατευθυντήριες γραμμές και την εργαλειοθήκη για τη βελτίωση της νομοθεσίας, καθώς και με τον εξορθολογισμό και την εφαρμογή της αρχής του «μη βλάπτειν»·

Τακτική αξιολόγηση των υφιστάμενων πολιτικών και πρόταση νέας νομοθεσίας, βασισμένων σε ευρείες και διαφανείς διαβουλεύσεις, σύμφωνα με ελέγξιμες, συμμετοχικές, εμπειριστατωμένες και εύκολες στην εφαρμογή διαδικασίες, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη το πλήρες φάσμα των άμεσων και μακροπρόθεσμων επιπτώσεων στο περιβάλλον και το κλίμα στο πλαίσιο ολοκληρωμένης ανάλυσης των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένων των σωρευτικών επιπτώσεών τους, καθώς και του κόστους της δράσης και της αδράνειας·

Ανάπτυξη ενός συνοπτικού πίνακα εργαλείων και ενός συνόλου δεικτών που μετρούν «πέραν του ΑΕγχΠ», με βάση, μεταξύ άλλων, στοχευμένη διαβούλευση, καθώς και έκθεση στην οποία προσδιορίζονται οι διασυνδέσεις μεταξύ των υφιστάμενων συνόλων δεικτών, των πλαισίων παρακολούθησης και των διαδικασιών σε ενωσιακό επίπεδο για τη μέτρηση της κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής προόδου, στην οποία προτείνεται η ανάληψη δράσης σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να εξορθολογιστούν οι υφιστάμενοι πίνακες και τα σύνολα δεικτών·

Διασφάλιση της ελαχιστοποίησης των κοινωνικών ανισοτήτων που προκύπτουν από τις επιπτώσεις και τις πολιτικές που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον και της εφαρμογής των μέτρων που λαμβάνονται για την προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος, με κοινωνικά δίκαιο τρόπο και χωρίς αποκλεισμούς·

Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές για το κλίμα και το περιβάλλον, μεταξύ άλλων με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλα τα στάδια της διαδικασίας χάραξης πολιτικής·

Ενίσχυση των περιβαλλοντικά θετικών κινήτρων, καθώς και σταδιακή κατάργηση των επιζήμιων για το περιβάλλον επιδοτήσεων σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο χωρίς καθυστέρηση

- Ένα δεσμευτικό πλαίσιο για την παρακολούθηση της προόδου των κρατών μελών και την υποβολή συναφών εκθέσεων όσον αφορά τη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων βάσει συμφωνημένης μεθοδολογίας·
- Τον καθορισμό προθεσμίας για τη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων, η οποία θα συνάδει με τη φιλοδοξία περιορισμού της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε 1,5 °C·
- Μεθοδολογία που θα καθοριστεί από την Επιτροπή, σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη, έως το 2023, για τον προσδιορισμό άλλων επιζήμιων για το περιβάλλον επιδοτήσεων· με βάση τη μεθοδολογία αυτή, τα κράτη μέλη εντοπίζουν άλλες επιβλαβείς για το περιβάλλον επιδοτήσεις και τις υποβάλλουν τακτικά στην Επιτροπή, επιτρέποντας την υποβολή έκθεσης από την Επιτροπή σχετικά με το επίπεδο και το είδος των εν λόγω επιδοτήσεων στην Ένωση, καθώς και σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά τη σταδιακή κατάργησή τους

Ενσωμάτωση της δράσης για τη βιοποικιλότητα στις πολιτικές της Ένωσης και συμβολή στην επίτευξη της συνολικής φιλοδοξίας να διατεθεί το 7,5 % των ετήσιων δαπανών στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027 σε στόχους βιοποικιλότητας το 2024 και το 10 % των εν λόγω ετήσιων δαπανών το 2026 και το 2027, με τις εν λόγω δαπάνες να παρακολουθούνται με τη χρήση αποτελεσματικής, διαφανούς και ολοκληρωμένης μεθοδολογίας, με παράλληλη συνεκτίμηση των υφιστάμενων επικαλύψεων μεταξύ των στόχων για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα·

Διασφάλιση της αποτελεσματικής ενσωμάτωσης της διάστασης του κλίματος και της βιοποικιλότητας και της θωράκισης του προϋπολογισμού της Ένωσης, καθώς και της συνοχής μεταξύ της χρηματοδότησης για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα·

- Αντιμετώπιση της υποβάθμισης του εδάφους και διασφάλιση της προστασίας και της βιώσιμης χρήσης του εδάφους, μεταξύ άλλων μέσω ειδικής νομοθετικής πρότασης για την υγεία του εδάφους έως το 2023·
- Μετασχηματισμός του συστήματος τροφίμων της Ένωσης, ώστε, μεταξύ άλλων, να συμβάλλει στην προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας εντός και εκτός της Ένωσης και να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο καλής διαβίωσης των ζώων, διασφαλίζοντας παράλληλα μια δίκαιη μετάβαση για τους επηρεαζόμενους συμφεροντούχους·
- Ολιστική αναγνώριση των διασυνδέσεων μεταξύ της ανθρώπινης υγείας, της υγείας των ζώων και του περιβάλλοντος μέσω της ενσωμάτωσης της προσέγγισης «Μία υγεία» στη χάραξη πολιτικής·

-
- Πλήρης αξιοποίηση των προσεγγίσεων οικοσυστήματος και των πράσινων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων φιλικών προς τη βιοποικιλότητα λύσεων που βασίζονται στη φύση, με ταυτόχρονη διασφάλιση του ότι η εφαρμογή τους αποκαθιστά τη βιοποικιλότητα και ενισχύει την ακεραιότητα και τη συνδεσιμότητα των οικοσυστημάτων, έχει σαφή κοινωνικά παράλληλα οφέλη, απαιτεί πλήρη συμμετοχή και συγκατάθεση των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων και δεν αντικαθιστά ούτε υπονομεύει τα μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία της βιοποικιλότητας ή τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης·
  - Αξιοποίηση των υφιστάμενων εργαλείων και μεθοδολογιών, καθώς και περαιτέρω βελτίωση των μεθόδων παρακολούθησης, των εργαλείων αξιολόγησης και μετρήσιμων δεικτών για λύσεις βασισμένες στη φύση·

Διασφάλιση του ότι οι περιβαλλοντικές πολιτικές και δράσεις σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο βασίζονται στις βέλτιστες διαθέσιμες επιστημονικές γνώσεις και τεχνολογίες, και ενίσχυση της βάσης γνώσεων για το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των γνώσεων των αυτοχθόνων και τοπικών κοινοτήτων, και της υιοθέτησής τους, μεταξύ άλλων μέσω της έρευνας, της καινοτομίας, της προώθησης των πράσινων δεξιοτήτων, της κατάρτισης και της επανακατάρτισης, και περαιτέρω ανάπτυξη της λογιστικής για το περιβάλλον και το οικοσύστημα·

Ανάπτυξη και εδραίωση της βάσης γνώσεων, μεταξύ άλλων σχετικά με τις απαιτήσεις για συστημική αλλαγή, τον τρόπο μετάβασης από την εστίαση των στεγανών και των τομέων σε μια συστημική προσέγγιση της συνοχής των πολιτικών, καθώς και την ικανότητα των διάφορων οικοσυστημάτων να ενεργούν ως καταβόθρες και συλλέκτες αερίων θερμοκηπίου·

Αξιοποίηση του δυναμικού των ψηφιακών τεχνολογιών και των τεχνολογιών δεδομένων για τη στήριξη της περιβαλλοντικής πολιτικής, μεταξύ άλλων με την παροχή δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, όπου είναι δυνατόν, και πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση των οικοσυστημάτων, με παράλληλη αύξηση των προσπάθειών για την ελαχιστοποίηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των εν λόγω τεχνολογιών, και διασφάλιση της διαφάνειας, της γνησιότητας, της διαλειτουργικότητας και της δημόσιας προσβασιμότητας των δεδομένων και των πληροφοριών.

Κάλυψη των κενών και βελτιστοποίηση των σχετικών συνόλων δεικτών, όπως αυτά που σχετίζονται με τη συστημική αλλαγή, τα όρια του πλανήτη και το αποτύπωμα παραγωγής και κατανάλωσης της Ένωσης, καθώς και εκείνα που αφορούν τη διεπαφή μεταξύ περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών παραγόντων, όπως οι ανισότητες που προκύπτουν από την περιβαλλοντική αλλαγή, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι τα σύνολα δεικτών είναι συγκρίσιμα σε όλα τα επίπεδα χάραξης πολιτικής.

Αποτελεσματική εφαρμογή υψηλών προτύπων διαφάνειας, συμμετοχής του κοινού και πρόσβασης στη δικαιοσύνη σύμφωνα με τη σύμβαση του Aarhus, τόσο σε ενωσιακό επίπεδο όσο και σε επίπεδο κρατών μελών·

Μέριμνα ώστε τα δεδομένα και τα στοιχεία που συνδέονται με την εφαρμογή του 8ου ΕΑΡ να είναι διαθέσιμα στο κοινό, εύκολα προσβάσιμα και κατανοητά, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί εμπιστευτικότητας σε ειδική ανά τομέα νομοθεσία·

Κινητοποίηση ευρείας στήριξης από την κοινωνία των πολιτών, συνεργασία με τις επιχειρήσεις, ιδίως τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, τους κοινωνικούς εταίρους, τους πολίτες, τις κοινότητες και άλλους συμφεροντούχους·

Αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σημασία της επίτευξης των στόχων προτεραιότητας, καθώς και ενίσχυση της ικανότητας των πολιτών να ενεργούν μέσω, μεταξύ άλλων, της προώθησης του διαλόγου και της επικοινωνίας σε όλα τα επίπεδα, της διά βίου περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και της δράσης υπό την ηγεσία των τοπικών κοινοτήτων·

Συμβολή στη στήριξη της κοινωνίας των πολιτών, των δημόσιων αρχών, των πολιτών και των κοινοτήτων, των κοινωνικών εταίρων και του ιδιωτικού τομέα, στον εντοπισμό των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων, στην αξιολόγηση των επιπτώσεών τους και στην ανάληψη δράσης για την πρόληψη, τον μετριασμό και την προσαρμογή σε αυτούς τους κινδύνους, καθώς και στην προώθηση της συμμετοχής τους στην κάλυψη των κενών γνώσης, μεταξύ άλλων με την ενθάρρυνση της παρατήρησης και της υποβολής εκθέσεων από τους πολίτες για περιβαλλοντικά ζητήματα και κενά συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης ορθών πρακτικών της επιστήμης των πολιτών με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών·

Ενθάρρυνση της συνεργασίας για την ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών, πολιτικών ή νομοθεσίας που σχετίζονται με το 8ο ΕΑΡ και διασφάλιση της πλήρους συμμετοχής των περιφερειακών και τοπικών αρχών στις αστικές και αγροτικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των εξόχως απόκεντρων περιοχών, σε όλες τις διαστάσεις της χάραξης περιβαλλοντικής πολιτικής μέσω μιας συνεργατικής και πολυεπίπεδης προσέγγισης, και διασφάλιση ότι οι τοπικές και περιφερειακές κοινότητες διαθέτουν επαρκείς πόρους για την εφαρμογή τους στην πράξη·

Πλαίσιο παρακολούθησης και διακυβέρνηση

Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (ΕCHA):

Παρακολουθεί, αξιολογεί και υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο της Ένωσης και των κρατών μελών όσον αφορά την επίτευξη των στόχων προτεραιότητας

Οι πληροφορίες που προκύπτουν από την εν λόγω παρακολούθηση, αξιολόγηση και υποβολή εκθέσεων δημοσιοποιούνται και είναι εύκολα προσβάσιμες.

Πλαίσιο παρακολούθησης και διακυβέρνηση

- Μετά από διαδικασία διαβούλευσης με όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους, η Επιτροπή, έως τις 2 Μαΐου 2022, υποβάλλει πλαίσιο παρακολούθησης, βάσει περιορισμένου αριθμού πρωταρχικών δεικτών οι οποίοι περιλαμβάνουν, εφόσον υπάρχουν, συστημικούς δείκτες που καλύπτουν, μεταξύ άλλων, την περιβαλλοντική, κοινωνική και περιβαλλοντική-οικονομική σχέση.
- Ο κατάλογος των πρωταρχικών δεικτών παραμένει σταθερός ώστε να διασφαλίζεται η λογοδοσία. Ωστόσο, επικαιροποιείται, ώστε να αντικατοπτρίζει τις τελευταίες εξελίξεις της πολιτικής και των δεικτών, κατά περίπτωση.
- Βασίζεται σε μεθοδολογία που επιτρέπει, όπου είναι δυνατόν, τη μέτρηση της απόστασης από τους στόχους, σε σχέση με τους στόχους προτεραιότητας και τους επιλεγμένους πρωταρχικούς δείκτες.

Ενδιάμεση επανεξέταση

- Έως τις 31 Μαρτίου 2024, η Επιτροπή διενεργεί ενδιάμεση επανεξέταση της προόδου που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την επίτευξη των θεματικών στόχων προτεραιότητας λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση των αναγκαίων πρόσφορων όρων και την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της συστημικής αλλαγής.
- Η Επιτροπή προτείνει, κατά περίπτωση, αλλαγές στο σύνολο των πρωταρχικών δεικτών με βάση το αποτέλεσμα της ενδιάμεσης επανεξέτασης.
- Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την ενδιάμεση επανεξέταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- Υπό το φως της ενδιάμεσης επανεξέτασης, των πιθανών απαντήσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στην εν λόγω επανεξέταση, βάσει άλλων σχετικών εξελίξεων πολιτικής, και της τελευταίας έκθεσης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος για την κατάσταση και τις προοπτικές του ευρωπαϊκού περιβάλλοντος
- Η Επιτροπή υποβάλλει, κατά περίπτωση, νομοθετική πρόταση για την προσθήκη παραρτήματος στο 8ο ΕΑΡ, για την περίοδο μετά το 2025, το οποίο περιέχει κατάλογο ενεργειών με σκοπό την επίτευξη των στόχων αυτών, καθώς και το χρονοδιάγραμμα των αντίστοιχων ενεργειών.

Αξιολόγηση

Έως τις 31 Μαρτίου 2029 η Επιτροπή προβαίνει σε αξιολόγηση του 8ου ΕΑΡ. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση με τα κύρια πορίσματα της εν λόγω αξιολόγησης, ακολουθούμενη, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, από νομοθετική πρόταση για το επόμενο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029.

Συζήτηση

► Πού διακρίνετε την εφαρμογή των αρχών στο 8^ο περιβαλλοντικό πρόγραμμα;

Αρχές της Ευρωπαϊκής Περιβαλλοντικής Πολιτικής 1

1. Περιβαλλοντική διαχείριση
  1. Αρχή της Πρόληψης
  2. Αρχή της επανόρθωσης κατά προτεραιότητα στην πηγή
  3. Αρχή της συνολικής και ολοκληρωμένης θεώρησης και προστασίας

Αρχές της Ευρωπαϊκής Περιβαλλοντικής Πολιτικής 2

2. Διαμόρφωση περιβαλλοντικών προτύπων

1. Αρχή της συνετής και ορθολογικής χρησιμοποίησης των φυσικών πόρων
2. Αρχή της επιδίωξης ενός υψηλού επιπέδου προστασίας
3. Αρχή της Προφύλαξης

Αρχές της Ευρωπαϊκής Περιβαλλοντικής Πολιτικής

3

3. Κατανομή αρμοδιοτήτων

1. Αρχή της ανάληψης δράσης στο κατάλληλο επίπεδο
2. Αρχή της επικουρικότητας

Αρχές της Ευρωπαϊκής Περιβαλλοντικής Πολιτικής 4

4. Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής προστασίας σε άλλους τομείς πολιτικής
  1. Ο ρυπαίνων πληρώνει
  2. Η αρχή της ενσωμάτωσης